Hoe ongezond is de *straling* in België?

Je belt mobiel, surft draadloos en als je al een vaste lijn gebruikt om te bellen, dan is het hoogstwaarschijnlijk met een DECT-telefoon. Het heeft ons leven de laatste tien jaar aanzienlijk comfortabeler gemaakt, maar zijn al die elektromagnetische stralen nog wel gezond? Is ons huis een grote microgolfoven, of loopt het allemaal zo'n vaart niet? PIETERJAN VAN LEEMPUTTEN

OIVO, het Onderzoek- en Informatiecentrum van de Verbruikers-Organisaties, onderzocht hoe het in ons land gesteld is met de elektromagnetische straling. Dat de studie specifiek voor België geldt, is niet onbelangrijk. Een onderzoek over de straling in New York is nu eenmaal minder representatief, omdat daar meer mobiele toestellen zijn dan in pakweg Scherpenheuvel.

*Als je onder een mast woont, ontvang je **minder straling** dan wanneer je zelf belt met een gsm.*

De organisatie deed in samenwerking met het BIPT metingen bij 32 woningen. Niet echt veel, maar ze werden wel evenwichtig verspreid over stedelijke en meer landelijke gebieden. Er ging ook aandacht naar de aanwezigheid van zendmasten, gsm-toestellen, WiFi, DECT-telefoons en babyfoons. Al deze apparaten beïnvloeden namelijk de sterkte van de elektromagnetische straling in en rond ons huis.

De resultaten van het onderzoek waren geruststellend. Volgens het BIPT ligt de elektromagnetische straling op alle meetplaatsen ver onder de norm van het KB van 10 augustus 2005. De radiogolven schommelen tussen de 0,04 v/m (volt per meter) en 2,97 v/m. Dat komt neer op 0,0003 tot 1,91 procent van de wettelijk toegestane hoeveelheid straling.

ONDER DE MAST

Bij de metingen werd ook gekeken naar de invloed van zendmasten bij huizen die binnen een straal van 500 meter van een mast staan. Bij deze groep lag de totale veldsterkte (straling) gemiddeld op 0,73 v/m. Dat lijkt flink meer dan de 0,40 v/m bij mensen die verder wonen, maar ook dit zit nog steeds ver onder de norm. Staat een gsm-mast in rechte lijn met je huis, dan kan dat wel het stralingsniveau beïnvloeden. Ook kan de elektromagnetische straling plaatselijk iets hoger liggen door zogenaamde weerkaatsing.

*Een gsm zendt meer straling uit in een gebied **met slechte dekking**, in de trein of in de wagen.*

Wat doet elektromagnetische straling?

De radiogolven die door de verschillende toestellen worden uitgezonden, gaan door ons lichaam heen. Dat kan volgens het rapport zorgen voor een thermisch effect, waarbij het lichaamsweefsel opwarmt. Het is wetenschappelijk bewezen dat dit schadelijk kan zijn voor de gezondheid.

Straling zou ook leiden tot andere gezondheidsproblemen zoals kanker, maar hiervoor zijn er nog geen sluitende bewijzen. Mobiel bellen en draadloos internet zijn relatief jonge technologieën, en dus blijft het voorlopig moeilijk om het gezondheidseffect perfect in kaart te brengen.

De risicogrens werd in 1998 vastgelegd door het ICNIRP, de Internationale Commissie voor Bescherming tegen Niet-Ioniserende Straling. Die stelt dat de opwarming door radiostraling schadelijk is vanaf vier watt per kilogram. De internationale norm ligt vijftig keer lager, op 0,08 w/kg, en de Belgische norm in het KB van 2005 maakt die nog eens vier keer strenger tot 0,02 w/kg (gemiddeld gedurende zes minuten). Omgezet in de meetwaarde volt per meter (v/m) zijn de toegestane maxima 13,7 v/m voor een FM-radio, 20,6 v/m voor een 900 Mhz gsm-mast en 29,1 v/m voor een paal van 1.800 Mhz.

Voor de straling door draadloos internet, DECT-telefoons en babyfoons zijn de resultaten zo goed als unaniem. Op één meetpunt na lagen alle waarnemingen onder de 0,8 v/m. Die ene uitzondering was in een Brusselse woning op de zesde verdieping, waar tot 1,88 v/m werd gemeten. Er was een zichtbare gsm-mast op vijftig meter afstand en er waren zowel een gsm, een babyfoon, een DECT-telefoon als draadloos internet aanwezig. De onderzoekers zijn hierover toch positief, want zelfs met de aanwezigheid van verschillende draadloze toestellen, blijft het stralingsveld ver onder de norm. (*Je kan het verslag van OIVO nalezen op* www.oivo-crioc.org/files/nl/3935nl.pdf.)

Conclusie

Op basis van deze studie lijkt het duidelijk dat we niet meteen het ergste hoeven te vrezen. Toch is volgens OIVO het laatste woord nog niet gezegd. We kennen dan wel de gevolgen op korte termijn, maar over de impact op een langere termijn is er nog niet veel bekend. Er is dus nog meer onderzoek nodig, onder meer naar de invloed van UMTS-antennes, de kans op kanker bij elektromagnetische straling en de gevolgen van straling bij kinderen en jongeren. In afwachting daarvan pleit de studie ervoor om voorzichtig te zijn in de buurt van kinderen. Dat betekent niet per se dat je terug een vaste internetlijn moet nemen; het gebruik van de gsm niet aanmoedigen, kan al een stap in de goede richting zijn. ♦